

Közszégi dobszó

Hegyközcsatár, község hírlapja 2012. VI. Évf. 4. szám, Április

A húsvét eredete, története és jelképei

A húsvéti ünnep neve különböző nyelveken más és más. Közös eredete azonban, a húsvét héber neve, a pészah. A szó kikerülést, elkerülést jelent. Eredetileg a keresztény és a zsidó ünnep egybe is esett.

A náicei zsinat i. sz. 325-ben szabályozta a keresztény ünnepek rendjét, ekkor vált el a két ünnep ideje. A húsvét angol neve: passover, átrepülést jelent. Gyakorta használják az Easter elnevezést, mely a német Oster szóval együtt keresendő. Őse egy germán istennő, Ostara az alvilág úrnője, ünnepe a tavaszi napéjegyenlőség idején volt.

Lehet, hogy neve az East, a kelet szóból származik, s a napfelkeltére utal. A szó a magyarban nem található meg, de Csíkményságon a húsvéti körmenet neve: kikerülés, más vidékeken a feltámadáshoz kapcsolódik. A magyar szó: húsvét, az azt megelőző időszak, a negyvennapos böjt lezárulását jelzi.

A húsvét és a hozzá kapcsolódó ünnepek a mozgó ünnepek közé tartoznak, azaz nem esnek a Julián-naptár szerinti év ugyanazon napjára minden évben. A Nap mozgása mellett a Hold mozgásától is függ a dátum némileg a héber naptárhoz hasonló módon. A húsvét helyes időpontja gyakran vita tárgya volt.

A húsvét egybeesik a tavaszi napéjegyenlőség idején tartott termékenységi ünnepekkel, melynek elemei a feltámadás, az újjászületés. Húsvét napja az 1582-ből származó egyházi szabályzat szerint a tavaszi holdtölte utáni első vasárnapra esik: március 22 és április 25-e közé. (Ezt mondja ki a náicei zsinat határozata is i. sz. 325-ben).

Húsvéti jelképek, szimbólumok

Barka

A barka bolyhos virágainak különleges gyógyerőt tulajdonítottak a régiek. Ha a családi tűzhelybe dobták, megóvta a házat a bajoktól, lenyelve pedig gyógyszerként elmulasztotta a torokfájást.

Bárány

A legősibb húsvéti jelkép a bárány. Eredete a Bibliában keresendő. Az ótestamentumi zsidók az Úr parancsára egyéves hibátlan bárányt áldoztak, s annak vérével bekenték az ajtófélfát, hogy elkerülje őket az Úr haragja. A húsvéti bárány

Jézust is jelképezi. A Bibliában Krisztus előképe volt az a bárány, amelyet a zsidók Egyiptomból való kimenetelük alkalmával ettek, és amelyet nap mint nap feláldoztak a jeruzsálemi templom oltárán. Az Újtestamentumban Jézus Krisztus az emberiség váltságára jött a földre: "Krisztus a mi bárányunk, aki megáldoztatott értünk".

Nyúl

A másik húsvéti állat, a húsvéti nyúl megjelenésének magyarázata már jóval nehezebb. Az ünnep termékenységgel kapcsolatos vonatkozásában magyarázat lehet a nyúl szapora volta. Nyúl és tojás ősi kapcsolata a kutatók szerint a germán hagyományok alvilági istennőjének legendájában jelenik meg. E különös tulajdonságú állat hozzánk is német közvetítéssel került, de kialakulását homály fedi.

A tojás az élet újjászületésének, a termékenységnek legősibb jelképe.

MEGHÍVÓ A XVI. HEGYKÖZI MAJÁLISRA

Immár XVI. alkalommal rendezzük meg a tótteleki erdészháznál, május 26—27 -én a Hegyközi Majális, amelyre szeretettel várjuk kedves vendégeinket, szórakozni vágyókat. Mi biztosít-

juk a szórakozást, részt lehet venni sportos vetélkedőkben, játékokban, táncolni lehet a szabadtéri diszkóban, mi több, enni, inni és mulatozásban lesz módunk, amelyre szeretettel várjuk azokat akik úgy érzik hogy itt a helyük.

Az elmúlt években, már megjelentek nagynevű magyarországi sztárvendégek így lesz ez az idén is. Ezen színvonalon az idén is emelünk magyarországi sztárvendégünk Korda György és Balázs Klári, de itt lesz Zoltán Erika is.

„ A VI. NAGY FOGÁS, 2012 .” HORGÁSZVERSENY SÍTERBEN

Ezzel a mottóval tartottak horgászversenyt április 29-én, vasárnap délelőtt a síteri Bangéta tavon a Bihar megyei RMDSZ szervezésében immár VI. alkalommal.

Alig pirkadt már gyülekeztek a versenyzők, hiszen nagy megmeredtetésnek nézhettünk elébe, Bihar megye RMDSZ szervezeteinek amatőr horgászai mérhették össze horgász tudományukat és nem kevésbé szerencséjüket ezen a nagy versenyen, hiszen nem kevesebb, mint 61 csapat regisztrálta magát a hajnali órákban, amikor a nap gyenge sugarai kezdtek előbukkanni a Hegyközi dombok háta mögül.

Talán még a síteri kakasok is csak ébredtek, amikor Vitályos Barna Hegyközcsatár polgármestere, Tóth Gyula alpolgármesterrel és az általuk vezetett csapat hozzáálltak a több mint négyszáz tojásból, két oldal szalonnából és vagy tíz kiló házikolbászból a már évek óta vendégváró rántotta elkészítéséhez. Szükség is volt ennyi hozzávalóhoz, hiszen a mintegy kétszáz személy akik eljöttek erre a szép környezetben lévő tóhoz nem üres gyomorral kezdhette el a halászást.

Helyi kisüstivel fogadták az érkezőket, amely jó ötletnek bizonyult, hiszen oldotta a feszültséget, jobb hangulatra serkentette a kora reggeli vendégeket, hiszen volt, aki 4 órakor indult, nehogy lekésse a benevezést.

Kiss Sándor Elek a Bihar megyei RMDSZ ügyvezető alelnöke, aki a mai horgászversenyt szervezte, és profi módon lebonyolította, örömmel nyugtázta a közel két száz jelenlévőt, hiszen volt, aki a családot is kihozta a szabadba, a tópartjára eme szép környezetbe.

A jelentkezők a megye összes vidékéről képviselték szervezetüket és településüket, Érmihályfalvától, Nagyváradon, Árpádon keresztül ,egész a belényesi medence és Sebes Körös völgyéig, bízva a sikerbe, hiszen mindenki győzni jött ide. „...ezekben a versenyekben azt szeretem leginkább, hogy összejön egy jó kis csapat és egy jót szórakozunk, nem kell feltétlenül győzni ahhoz, hogy jól érezd magad, itt ismerkedünk , barátkozunk , kikapcsolódunk és még jobban összekovácsolódik a csapat...ez az igazi nagyoösszefogás!” - mondta az egyik horgászcsapat tagja.

A versenyzők között láttuk felfedezni Pásztor Sándort az RMDSZ Bihar megyei szervezetének megyei tanács elnök jelöltjét is aki csapattársával bizakodóan vették birtokukba a sorsoláson kihúzott horgászhelyet.

A finom rántotta elfogyasztása és a szabályok ismertetése után, puskalövésre hajnali fél hétkor elindult az öt órás küzdelem.

Amíg a horgászok horgaikat „áztatták”, a polgármester és csapata hozzáfogott egy igazi helyi specialitású babgulyás elkészítéséhez, nem kevesebb, mint négy kondérban főtt a finom eledel, amelyet az eredményhirdetés után jóízűen elfogyasztott az elfáradt horgász sereg.

Aki megszomjazott vagy éppen megéhezett az nyugodtan betérhetett a tó partján lévő Bangéta Ranch nevű nagyon impozáns étterembe, ahol megtalálhatta mindazt, amire éppen szüksége volt, van itt minden a kedves vendég igényéhez igazodva.

Az időjárás kedvezett a horgászoknak, bár egyes vélemények szerint „... a halak nem harapnak, mert túl nagy a meleg...”, ezt megcáfolta a verseny végén megtartott mérlegelés, hiszen nem kevesebb mint kétszáz kiló halat fogott ki a 61 csapat. Délutánra kialakultak a helyezések is, a díjakat és okleveleket Kiss Sándor a Bihar megyei RMDSZ elnöke adta át:

I .hely – az Élesd-i Raptor csapat – 12,120 kg kifogott hal

II.hely- a Mezőtelegd-i csapat – 11,320 kiló

III. hely – a Szentjobbi Cápák csapat – 10,700 kiló

Az élesdi csapat verhetetlen, hiszen az eddig megszervezett mind a hat rendezvény első díját ők vitték el.

A legnagyobb halat – a Szentjobbi Cápák csapata fogta, egy 5,520 kilós pontyot, de a Mezőtelkiek sem sokkal maradtak le, ők egy 4,250 kilós ponttyal lettek a másodikok.

A „nagy csapat” vidáman, jóllakottan, sok élménnyel és barátokkal gazdagodva indult haza, és bízva az elkezdett horgászversenyek folytatásában, hiszen még ebben a gazdasági válságban is szükség van az emberek kapcsolódására, összefogására, főleg ha az egy szép erdős, tavas, friss levegő dús természetes környezetbe történik.

Tóth Zs

XVI. Hegyközi Majális

A hegyköztótteleki erdészháznál vette kezdetét szombaton, május 26-án esős, borongós időben a XVI. Hegyközi Majális

Szép látványos és hangulatos környezetben rendezték meg az idén is a Hegyközi majálist immár XVI. alkalommal a tótteleki erdészháznál, május 26 – 27-én. A előzetes műsortervből már tudni lehetett, hogy a rendezvényre kilátogatók csak jól érezhetik magukat. Szombaton reggel az időjárás ismét beleszólt a rendezvény lebonyolításába, hiszen egész délutánig csepergett ezért a kezdéskor kevesen, de a kora esti órákra sokan érkeztek a környező településekről és Nagyváradról, hiszen Mohácsi Brigitta és

Kurucz Anita mindig is vonzották a közönséget, a mai sztárvendég Zoltán Erika fellépése előtt már sokan tolongtak a színpad előtt.

Elsőként a nagyváradi fiatal 15 éves tehetség, Nagy-Kristófi Dániel zenész játékát csodálhatták meg a jelenlévők, aki a Nagyváradi Művészeti Liceumban klasszikus zenét, míg a Francisc Hubic népművészetiben jazz-t és könnyűzenét tanul.

A paptamási Mohácsi Brigitta dallamos belépőjével a jelenlévők közelebb húzódtak a színpadhoz és együtt énekeltek, táncoltak az előadóval. Új sláger összeállítással lepte meg a hegyközi közönséget, a dalok nagyon is illenek a kiváló tehetségű előadóhoz, a slágerek többsége egyformán szólítja meg a fiatal és idősebb korosztályt úgy zeneileg, mint szövegileg.

A nagyon jó sikerült koncert végén a közönség többször visszahívta Brigittát és táncosait, ők élvezték a kialakult helyzetet és engedtek a közönség akaratának.

A hegyközcsatári Kurucz Anita sem akart lemaradni az előtte fellé-

pett Mohácsi Brigittától, dallamos hangjával és táncosaival tovább szórakoztatta a színpad előtt lévőket, hangja egyre tisztább, összeállítása szórakoztatóbb, bevallása szerint még sokat kell tanulnia, de fiatal tehetség lévén még előtte az alkalom.

A két fiatal tehetség sláger összeállításaival és kellemes hangjukkal felturbózták a közönséget, mire megérkezett a magyarországi sztárvendég Zoltán Erika a két fiú táncosával.

Tele volt a színpad környéke, a közönség együtt énekelte és táncolt a művésznővel, aki érezte a jelenlévők kedvességét és szimpátiáját ezért mindent megtett annak érdekében, hogy a hangulat tetőfokára lépjen.

A lacikonyhások és csecse-becséket kínálóknak sem kedvezett az időjárás, hiszen a hideg miatt kevés sört tudtak eladni, inkább ment volna a forralt bor vagy meleg tea, de a gyerekek szórakozását kielégítő csúszdák is csak díszletként álltak az erdő szélén.

Késő este szabadtéri diszkó vette kezdetét, amely hajnalig tartott. A Hegyközi majális vasárnap folytatódott

ANYÁKNAPJA TÖRTÉNETE

A history of Mother's Day

Kevés olyan szívmelengető ünnep van, mint az anyák napja. Ekkor köszöntjük édesanyainkat, megköszönve nekik mindazt a szeretetet és gondoskodást, mellyel születésünk óta elhalmoztak bennünket.

A hagyomány kezdetei

Az anyák tiszteletére rendezett ünnepségeket először az ősi Görögországban tartották, tavaszoként. Kegyelettel adóztak az istenek anyja, Rhea előtt. A XVII. századi Angliában az édesanyákat az Anya-vasárnapon köszöntötték, mely a nagyböjt negyedik hétvégéjére esett.

Az anyák napja tengerentúli története

Az Egyesült Államokban Julia Ward Howe vetette fel az Anyák napja gondolatát 1872-ben. Úgy vélte, hogy ezt az ünnepet a béke jegyében lehetne tölteni.

Az Anyák napja hivatalos megtartásának véghezvitelét a Philadelphiában élő Anna Jarvisnak tulajdonítják. Ezt az ügyet édesanyjára való megemlékezésnek szánta, aki 1905-ben hunyt el, és aki a XIX. század végén megpróbálta létrehozni az Anyák barátságának napját. Ezzel a polgárháború sebeinek gyógyulását igyekezett elősegíteni.

Elsőként 1910-ben, Nyugat-Virginia államban ünnepelték az Anyák napját. Egy évvel később már szinte minden állam jegyezte ezt a napot. 1914-ben Woodrow Wilson elnök hivatalosan is bejelentette, hogy az Anyák napját, nemzeti ünnepként, minden évben május második vasárnapján fogják tartani.

Érzelemből haszon?

De Jarvis sikere nemsokára visszájára fordult. Sőt, 1923-ban keresetet nyújtott be, hogy állítsák le az Anyák napi fesztivált. Felbőszítette ugyanis az elüzletiesedés.

Az anyák napja édesanyja

Jarvis asszony 1948-ban, teljesen visszás helyzetbe kerülve, 84 évesen halt meg. Gyermeke soha nem született, mert egész életét arra áldozta, hogy megakadályozza az általa alapított ünnep üzletté válását. Az emberek végül is őt tekintették az anyák napja anyjának.

A mai helyzet

Manapság, Jarvis igyekezetének hála, illetve későbbi ellenségeskedése ellenére, évente egyszer szerte a világon megemlékeznek az édesanyákról. Bár nem esik mindenhol ugyanarra az időpontra, például Dániában, Finnországban, Olaszországban, Törökországban, Ausztráliában és Belgiumban ugyanabban időben tartják az Anyák napja ünnepét, mint az Egyesült Államokban: május második vasárnapján. Nálunk az elsön.

(tóth zs.)

Balogh József: Édesanyám- nagyanyó

Május első vasárnapja
Édesanyák ünnepe.
Mintha ez az új tavasz is
Friss fényt nekik küldene,
S a madarak dalaikat
Csupán értük zengenék.
Simogató fűszálakkal
Nekik tiszteleg a rét.

E napra várt virágvázánk,
Szemünk csenddel van teli.
Édesanya-nagyanyónak
Hullnak örömkönnyei.
Ketten állunk most előtted:
Kisfiam, s a fiad én,
Két gyermeked köszönt téged
Édesanyák ünnepén.

ÁPRILISI JELES NAPOK

Április 12.

Gyula napja, az esztendő századik napja, ezért száznappal is nevezik. A délvidéken féregűző nap, a nagytakarítás, mosás, tisztálkodás napja. Ilyenkor a teheneket, lovakat is leöntötték, lemosták vízzel.

Április 24.

Szent György napja, a sárkányölőjé, aki a lovagok, katonák, fegyverkovácsok, vándorlegények védőszentje volt. A legenda szerint megölte a sárkányt és kiszabadította fogságából a királylányt.

Az ókori Rómában ezen a napon ünnepelték a Paliliát, amely pásztorünnep volt. Magyarországon az állatok tavaszi legelőre hajtásának napja, ekkor álltak újra munkába a juhászok, kanászok. Számos hiedelem élt, melyekkel ezen a napon az állatok termékenységére, egészségére igyekeztek jótékonyan hatni. A döntően állattartásból élő népek életében kiemelt jelentőséget tulajdonítottak ennek a napnak, hiszen az állatok megóvása a betegségektől, a járványoktól, a rontó szellemektől rendkívül fontos volt az egyén és a közösség boldogulása szempontjából.

Sok helyütt varázserejű füvek (gyógynövények) tűzre vetésével, füstöléssel igyekeztek megóvni az állatokat a rontástól. Az ország számos településén Szent Györgykor is gyűjtöttek tüzeket, amelyeket a legények körbetáncoltak, átugrottak.

Április 25.

Márk napja, búzaszentelő nap. Márk evangelista ünnepe.

Általában az ünnepet követő vasárnap mise után a hívek a templom körüli zászlós körmenetben vonultak fel, majd a mezőn a pap megszentelte a búzát. A megszentelt búzaszálat az imakönyvbe tették és rontásűzőnek hitték.

HASZNOS TUDNIVALÓK A GYÜMÖLCSÖSBEN, DÍSZKERTEKBEN ÉS ZÖLSÉGESBEN

ÁPRILIS

- **a gyümölcsösben**, áprilisban, ha nincs elegendő csapadék a fiatal fákat öntözni, kell
- porhanyítsuk a gyökerek körül a koronák alatt a talajt
- **a díszkertben** telepíthetünk évelőket, vessük el az egynyári virágok magvait
- a rózsát permetezzük levéltetű ellen
- *biopermetlé levéltetű, takácska és más kártevők ellen*: - 5 kg zöld, vagy 800 gramm szárított csalánt 50 liter vízben 14 napig állni hagyjuk, ebből az oldatból permetezéskor 1 literhez 10 liter vizet adunk, vagyis egy 15 literes permetezőhöz 1, 5 (másfél) liter csalánlevet használunk, a többi állott víz. Egész évben használható.
- **a zöldségesben** vethető a cékla, a tök, az uborka, nyári retek, dinnye, zeller, burgonya, ha az időjárás megengedi és eléri az optimális hőmérsékletet, megkezdhetjük a korai paradicsom, paprika, padlizsán(vinetta), nyári káposzta palánták kiültetését, zöldbab elvetése, erre nagyon ügyeljünk, mert a hőmérsékletre nagyon igényes, ha a talaj nem éri el az optimális 15-20 fokot sok mag odaveszhet.
- A fóliában** – április elején megkezdjük a talaj előkészítését a palánták kiültetéséhez
 - megfelelő növényvédelmi szerek kijuttatása
- a paradicsom, paprika, uborka, dinnye, zöldbab előnevelt palánták kiültetése.
- a spenót, saláta, korai káposzta, korai retek betakarítása

MÁJUS

- **a gyümölcsösben** – a fákon ritkítsuk meg a gyümölcsöket
 - alkalmazzunk természetes vagy vegyszeres növényvédelmi védekezést
- **a zöldségesben** – folytatjuk a még el nem vetett magvak elvetését
 - elvetjük az őszi paradicsom, karalábé, karfiol őszi káposzta magjait
 - megkezdjük a már kiültetett és kibújt növények kapálását, öntözését és növényvédelmi munkálatokat
 - kipikérezzük a hagymát, póréhagymát és zellert
- **a virágoskertben** – kiültetjük a muskátlit, öntözzük a kibújt virágpalántákat
- A fóliában** – ügyeljünk a megfelelő szellőztetésre és öntözésre, a szellőztetésre különösképpen, mivel általában a magas hőmérséklet visszahat a növény és a termés növekedésére
 - ne feledkezzünk meg a növényvédelmi munkákról sem
 - 10 – 12 naponként , vagy ahányszor szükséges lazítsuk meg a talajt a növények körül, mivel a sok locsolástól leverődik.

KERESZTREJTVÉNY

	* SZOKNYA	IDŐMÉRŐ-FAJTA	RÓMAI EGYES	FAFAJ	HOT ...	IDEGEN IRÉN	PÁKA RÉSZE!	NORVÉG AUTÓJEL	IDŐMÉRŐ	ANGLIAI GRÓFSÁG	MATAT. RÉGIESEN	HADONÁ-SZÁS	BÜSZKE-ÖNTELT	FONTOS ESZME
KÖNYVE	▽	▽	▽	▽	▽	▽	▽	▽	▽	▽	▽	▽	▽	▽
NEMÁN LES!	▷		ANGLIAI VÁROS ZAMBIA FÖV-A	▷				FELEL SZENVE- DÉLYÉBE MERÜL	▷					
MOTTÓ	▷		▽				LÍRAI ZENEMŰ TERME- TES	▷	▽					
* DÉL- AFRIKAI MŰVE	▷				... SZE- SZÉLY MELLÉBE- SZÉLÉS	▷	▽		SZOBOR ALARJA	▷				
VÁLASZT SÜRGETŐ SZÓCSKA	▷	▽		NŐI NÉV ERDEI ÉDESSÉG	▷	▽			▽	NYITOTT RÓMAI CSÁSZÁR	▷			
SZLOVÁK FOLYÓ	▷			▽		LENDÜ- LET GÓLYA, NÉPIESEN	▷			▽	...-CROCE FR. RAJZ- FILM- RENDEZŐ	▷		
KATONAI LÁBBELI	▷							ROMÁN PÉNZ SERTÉS SZÜLÉSE	▷		▽	HAT-RAG HIV. PA- PIRRAL KAPCS.	▷	
A JÓD VEGYJELE	▷	SEMMIRE- KELLŐ TŰZBŰL MENTŐ	▷				PESTI KÖZSÉG OLAJTER- MELŐ SZ.	▷	▽					VÍZZEL TISZTÍTÓ
SALAK- DARAB!	▷	▽	HAGYMA- FAJTA KÖR ALAKÚ	▷			▽		... RIDGE BORSODI KÖZSÉG	▷			KÉRDŐ- SZÓCSKA ELSŐ- RENDŰ	▷
A GYŐZE- LEM ISTEN- NŐJE	▷		▽		FÉNY- ELNYELŐ FÉRFINÉV	▷			▽	BÁRTÁN- COSNÓ LONDONI KEPTÁR	▷			
KORGÓ GYOMRÚ	▷					HIRTELEN MEGJE- LENIK BECENÉV	▷			▽				
VAS MÉGYEI KÖZSÉG	▷			ELLE- NÉRE LOM- DARAB!	▷						SZAPPAN- FÉLE É X	▷		
E DOLOG- TÓL	▷			▽			KISSÉ MÉLY TÓNUSÚ SZÍN TESLA	▷			▽			
ÖSSZE- FÜGGÉS- BE HOZ	▷						▽	ITT IS ÉLT	▷					

LUDWIG RENN

- Mi az abszolút lehetetlen?
- Egy hepe-hupás úton, egymás után két hepe.
- Mi az abszolút pletyka?
- A néma elmondta a süketnek, hogy a vak látta a bénát futni
- Milyen az abszolút finom talpú cipő ?
- Ha rálépsz egy egyforintosra, megtudod mondani, hogy fej vagy irás.
- Ki az abszolút hamiskártyás ?
- Ádám, aki Tökre Zöldet tett?
- Ki az abszolút kancsal ?
- Akinek siráskor a hátán folynak végig a könnyei.
- Ki az abszolút x láb ?
- Aki csak két lavorban tud lábat mosni.
- Ki az abszolút türelemes ?
- Aki végig hallgatja az abszolút vicceket.
- Ki az abszolút háziasszony ?
- Aki foltot varr a felhőszakadásra.
- Ki az abszolút magas ?
- Akinek a hideg csak úgy tud végigfutni a hátán, hogy közben megáll pihenni.

A lapot szerkeszti: Tóth Zsolt Zsigmond